

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія мистецтва

для студентів

галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
спеціальність	028 «Менеджмент соціокультурної діяльності»
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Комунікації та управління культурними індустріями (з обов'язковим вивчення двох іноземних мов)
вид дисципліни	обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	2
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: Кондратьєва Вероніка

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

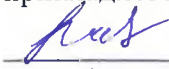
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2023

Розробник: Вероніка КОНДРАТЬЄВА, кандидат філософських наук, асистент кафедри експериментальної та прикладної психології

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри експериментальної та прикладної психології

(підпис) Каріне Малишева

Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

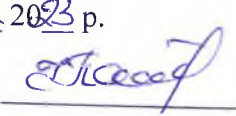
Схвалено науково - методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Іванна АНАНОВА

Погоджено з науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол № 10 від «31» серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – сформувати у студентів системне уявлення про психологічні аспекти художньої творчості, сприйняття мистецтва та його вплив на особистість, суспільство й культурні процеси. Особлива увага приділяється вивченню механізмів естетичного досвіду, ролі мистецтва в комунікації, формуванні ідентичності та емоційного залучення аудиторії. Здобуті знання сприятимуть розвитку навичок ефективного управління проектами у сфері культурних та креативних індустрій, медіа, арт-комунікацій і культурної дипломатії.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Для успішного засвоєння дисципліни студентам бажано мати навички роботи з текстовими редакторами, користуватися електронними бібліотеками та науковими базами даних. Бажаним є також попередній інтерес до мистецтва, культурної аналітики та комунікаційних стратегій.

3. Анотація навчальної дисципліни: навчальна дисципліна присвячена вивченню основних понять, теорій та напрямів психології мистецтва. У сучасному світі психологічні знання є важливими не лише для фахівців-психологів, а й для спеціалістів у сфері культури, медіа та креативних індустрій. Розуміння психологічних механізмів творчості, естетичного сприймання та впливу мистецтва на особистість і суспільство дозволяє ефективно працювати з художніми проектами, аудиторією та культурними практиками. Здобуті знання сприятимуть професійному розвитку студентів і розширенню інструментарію для комунікацій, менеджменту та аналізу культурних явищ.

4. Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягають у формуванні у здобувачів:

Інтегративної компетентності: здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у соціокультурній сфері, у сфері освіти та науки, креативної економіки і культуротворчих практик, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту культури і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальних компетентностей:

- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення й аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК9. Здатність працювати в команді.

Фахових компетентностей:

ФК19. Здатність критично усвідомлювати взаємозв'язок між культурними, соціальними та економічними процесами.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання (РН)			
1.1	Знати основні поняття психології мистецтва, механізми художньої творчості, сприймання і впливу мистецтва	Лекція, семінар, самостійна робота	Тестові завдання, презентація, участь в обговореннях	20%
1.2	Знати ключові теорії естетичного сприймання, символіки та архетипів у мистецтві	Лекція, семінар, самостійна робота	Усна відповідь, есе	15%
2.1	Вміти аналізувати психологічний зміст мистецьких творів, творчі механізми та культурні коди	Лекція, семінар, самостійна робота	Кейс-метод, аналітичне завдання	15%
2.2	Використовувати знання з психології мистецтва у проектній діяльності, культурному менеджменті	Лекція, семінар, самостійна робота	Проектне завдання	10%
3.1	Вміти налагоджувати комунікацію з мистецькими спільнотами та аудиторіями	Лекція, семінар, самостійна робота	Презентація, дискусія	10%

3.2	Демонструвати емпатію, розуміння психології глядача/споживача мистецтва	Лекція, семінар, самостійна робота	Самоаналіз, групові обговорення	10%
4.1	Проявляти самостійність у критичному аналізі мистецьких явищ, нести відповідальність за етичні аспекти культурної діяльності	Лекція, семінар, самостійна робота	Аналітичне есе	10%
4.2	Застосовувати цифрові та інформаційні технології для вивчення мистецтва й організації культурних подій	Лекція, семінар, самостійна робота	Мультимедійна презентація, онлайн-проект	10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)							
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2
ПРН2. Збирати та впорядковувати інформацію.	+		+	+				+
ПРН6. Класифікувати та знаходити інноваційні рішення для створення, реалізації і забезпечення соціокультурних потреб людини.	+	+	+	+	+	+		+
ПРН7. Здійснювати проектувальну роботу.				+	+			+
ПРН9. Оцінювати сучасну соціокультурну ситуацію.	+	+	+	+			+	
ПРН10. Вивчати, узагальнювати та адаптовувати найкращий досвід соціокультурної розбудови.	+	+					+	
ПРН18. Проявляти самостійність суджень та самокритичність у процесі дискусії.			+	+	+	+	+	
ПРН22. Прогнозувати тенденції розвитку організаційних структур в умовах суспільних змін та глобальних трансформацій.				+	+		+	

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

- Усні відповіді, доповіді, презентації, участь у групових дискусіях (форми: семінар, лекція, практикум): РН1.1, 1.2, 2.1, 3.1, 3.2, 4.1 – 30 балів максимум / 15 бали мінімум
- Виконання практичних завдань (розв'язання кейсів, аналітичні завдання, демонстрація практичних навичок, мультимедійні презентації): РН 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 30 балів максимум / 15 балів мінімум.
- Тестові завдання, творче есе або проект: РН 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2 – 40 балів максимум / 30 балів мінімум.

- підсумкове оцінювання: залік

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min балів	Max балів
Аудиторна робота: усні відповіді, доповіді, презентації, участь у групових дискусіях (форми: семінар, лекція, практикум)	До тем 1-15 впродовж семестру.	15	30
Самостійна робота	розв'язання кейсів, аналітичні завдання,	15	30

	демонстрація практичних навичок, мультимедійні презентації		
	тестові завдання, творче есе або проєкт	30	40
Загальна семестрова оцінка		60	100

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
	1. Психологія художньої творчості			
1	Психологічні теорії творчості	2	2	4
2	Уява, інтуїція, натхнення як елементи творчого процесу	2	2	4
3	Особистість художника: мотивація, характер, внутрішній світ	2	2	4
	2. Сприймання мистецтва та естетичний досвід			
4	Перцептивні процеси у сприйманні мистецтва	2	2	4
5	Естетичне переживання: структура і стадії	2	2	4
6	Вплив індивідуального та культурного досвіду на сприймання	2	2	4
	3. Мистецтво як соціальна комунікація			
7	Мистецтво в системі суспільної взаємодії	2	2	4
8	Символіка, метафора, архетип у мистецтві	2	2	4
9	Психологія масової культури та медіа-мистецтва	2	2	4
10	Психологія впливу культурного продукту	2	2	4
11	Мотивація і поведінка споживача мистецтва	2	2	4
12	Сегментація аудиторії та емоційна залученість	2	2	4
13	Основи арт-терапії та психоемоційного впливу мистецтва	2	2	4
14	Використання мистецтва в соціальних і культурних проектах	2	2	4
15	Психологічні аспекти креативного управління	2	2	4
	Всього:	30	30	60

Загальний обсяг **120 год.**, в тому числі:

Лекції – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендовані джерела:

Основні :

1. Авер'янова Г. М. Психологія мистецтва: Навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2015. 280 с.
2. Березан О. І. Психологія художньої творчості. Київ: Либідь, 2018. 256 с.
3. Бех І. Д. Особистість у психології: структурно-динамічний підхід. Київ: Слово, 2003. 314 с.
4. Дьяченко М. І., Крутецький В. А. Психологія мистецтва: Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 228 с.
5. Франко І. Я. Поезія і психологія: Вибрані праці. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2006. 208 с.
6. Csikszentmihalyi M. *Creativity: Flow and the Psychology of Discovery and Invention*. Harper Perennial, 1997.
7. Arnheim R. *Art and Visual Perception: A Psychology of the Creative Eye*. University of California Press, 2004.

8. Gardner H. *Creating Minds: An Anatomy of Creativity Seen Through the Lives of Freud, Einstein, Picasso, Stravinsky, Eliot, Graham, and Gandhi*. Basic Books, 2011.
9. Winner E. *Invented Worlds: The Psychology of the Arts*. Harvard University Press, 1982.
10. Freedberg D., Gallese V. *Motion, Emotion and Empathy in Esthetic Experience*. Trends in Cognitive Sciences, 2007, Vol. 11(5), pp. 197–203.
11. Pelowski M., Markey P. S., Luring J. O., Leder H. *Visual Art Processing and Empathy: A Neurocognitive Framework*. Psychology of Aesthetics, Creativity, and the Arts, 2016.
12. Leder H., Belke B., Oeberst A., Augustin D. *A Model of Aesthetic Appreciation and Aesthetic Judgments*. British Journal of Psychology, 2004, 95, 489–508.
13. Kandel E. R. *The Age of Insight: The Quest to Understand the Unconscious in Art, Mind, and Brain*. Random House, 2012.
14. Zeki S. *Inner Vision: An Exploration of Art and the Brain*. Oxford University Press, 1999.
15. Dissanayake E. *Homo Aestheticus: Where Art Comes From and Why*. University of Washington Press, 1995.

Додаткові:

1. Роменець В. А. Основи психології творчості: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2006.
2. Моляко В. О. Психологія художньої творчості. Житомир: Вид-во ЖДУ, 2010.
3. Торохтій С. І. Психологія естетичного сприйняття. Київ: Наук. думка, 2005.
4. Gabrielsson A. *Strong Experiences with Music: Music is Much More Than Just Music*. Oxford University Press, 2011.
5. McNiff S. *Art as Medicine: Creating a Therapy of the Imagination*. Shambhala Publications, 1992.
6. Malchiodi C. A. *The Art Therapy Sourcebook*. McGraw-Hill, 2006.
7. Juslin P. N., Sloboda J. A. (Eds.). *Music and Emotion: Theory and Research*. Oxford University Press, 2001.
8. Cupchik G. C. *The Aesthetics of Emotion: Up the Down Staircase of the Mind-Body*. Cambridge University Press, 2016.
9. Nettle D. *Strong Imagination: Madness, Creativity and Human Nature*. Oxford University Press, 2002.
10. Silvia P. J. *Exploring the Psychology of Interest*. Oxford University Press, 2006.